

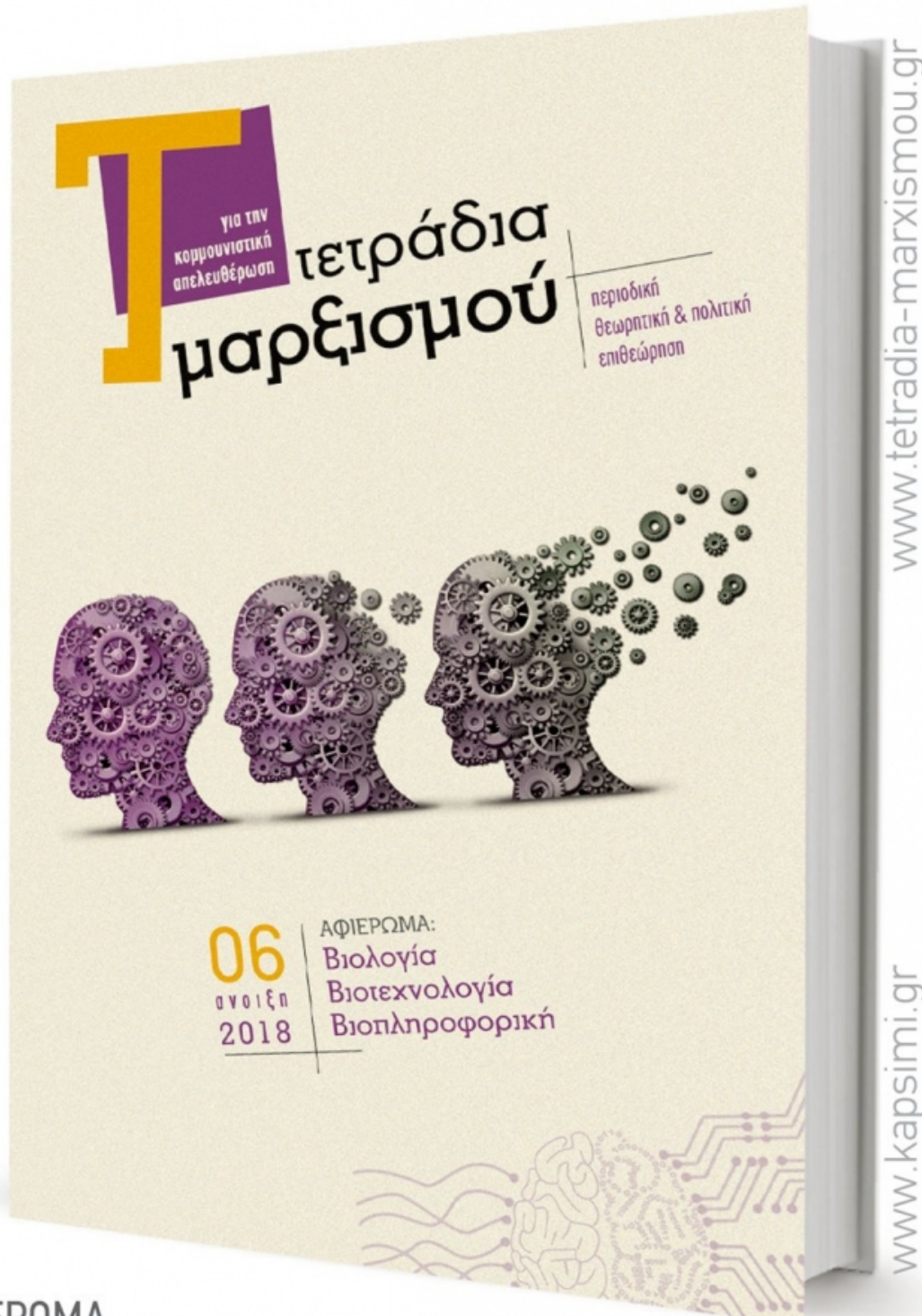
Τετράδια Μαρξισμού: Αφιέρωμα στη σύγχρονη βιολογία, βιοτεχνολογία και βιοπληροφορική

25.03.18

Στο 6^ο τεύχος των Τετραδίων Μαρξισμού που κυκλοφόρησε πρόσφατα, αποδεικνύεται γιατί ο σύγχρονος κριτικός μαρξισμός δεν νιώθει αμήχανα μπροστά στις θυελλώδεις αλλαγές, ενώ αναμετριέται τολμηρά με το παρόν της εξέλιξης στις ανθρωπιστικές και τις ραγδαία εξελισσόμενες θετικές επιστήμες

Η αστική προσέγγιση επιβάλλει την κοινωνική αναπαραγωγή και εξυπηρέτηση του σύγχρονου καπιταλισμού

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Βιολογία, Βιοτεχνολογία, Βιοπληροφορική

Κεντρική διάθεση: Κιάφας 3 & Ακαδημίας, Αθήνα

Συνηθισμένη πολεμική της αστικής σκέψης ενάντια στον μαρξισμό αποτελεί η κατηγορία περί παρωχημένων αντιλήψεων, που έχουν ξεπεραστεί απ' την πραγματικότητα και τις τεχνολογικές και κοινωνικές εξελίξεις. Παρεμφερής κριτική απαξίωσης του μαρξισμού αναφέρεται στο ότι η θεωρία του αφορά στενά το πεδίο των ανθρωπιστικών επιστημών, ενώ στη σφαίρα της «αληθινής» επιστήμης δεν υπάρχει χώρος για μαρξιστικές προσεγγίσεις, εφόσον οι θετικές επιστήμες δεν αποτελούν πεδίο ιδεολογικής και πολιτικής αντιπαράθεσης, αλλά αντίθετα συγκροτούνται και κρίνονται αποκλειστικά με ουδέτερα επιστημονικά κριτήρια.

Ο σύγχρονος κριτικός μαρξισμός δεν νιώθει αμήχανα μπροστά στις θεωλώδεις αλλαγές του παρόντος, αλλά τις θεωρεί πεδίο ανάλυσης και εμπλουτισμού της θεωρητικής και πρακτικής κριτικής του. Δεν αντιμετωπίζει ως ουδέτερο το πεδίο της επιστήμης και της τεχνολογίας, θεωρώντας γενικά «καλή» την τεχνολογία, αλλά «κακές» τις εφαρμογές της. Τολμηρά, αναμετρείται με το παρόν της εξέλιξης στις ανθρωπιστικές και τις ραγδαία εξελισσόμενες θετικές επιστήμες, για να αναδείξει μέσα απ' την κριτική μελέτη τη σύγχρονη μορφή εκδήλωσης των καπιταλιστικών σχέσεων, ώστε να θεμελιώσει πιο στέρεα την κριτική και το αίτημα ανατροπής τους. Σε αντίθεση με τις αστικές αντιλήψεις, ο μαρξισμός αναγνωρίζει ότι κάθε τεχνολογική εφεύρεση αναδύεται στο πλαίσιο των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής και, εντέλει και παρά τις αντιφάσεις, σφραγίζεται απ' αυτές.

Σημαντικό αφιέρωμα: Βιολογία, βιοτεχνολογία και βιοπληροφορική

Στο **αφιέρωμα** στα *Τετράδια Μαρξισμού* περιλαμβάνεται εισαγωγικό σημείωμα του Διονύση Τζαρέλλα, που επισημαίνει την αστική προσέγγιση στο αναλλοίωτο εγωιστικό γονίδιο της ανθρώπινης φύσης, την υποταγή της βαρύνουσας για τον σύγχρονο καπιταλισμό βιοπληροφορικής, της εξατομικευμένης ιατρικής αλλά και της αγροτικής παραγωγής στην κοινωνική αναπαραγωγή και εξυπηρέτηση του σύγχρονου καπιταλιστικού κόσμου. Το αφιέρωμα ξεκινά με άρθρο του Χρήστου Γεωργίου, με το οποίο διευρύνει τις επεξεργασίες του στο ζήτημα των κυρίαρχων επιστημολογικών παραδοχών της βιολογίας περί γενετικής ανισότητας. Σχετική είναι η επόμενη μελέτη των Τσαρλς Τζόζεφ Κοβάλσκι και Άνταμ Τζόελ Μρτζένοβιτς, για τη στενή σχέση του νεοφιλελευθερισμού και των βιοϊατρικών πεδίων της εξατομικευμένης ιατρικής.

Στη συνέχεια, ο Τάσος Ιωαννίδης ερευνά την αλληλεπίδραση του εγκεφάλου με το περιβάλλον, μέσα από το πρίσμα των νεότερων δεδομένων στον τομέα της νευροεπιστήμης. Οι Βαγγέλης Μπάρτζος και Κώστας Μπουγιούκος ιχνηλατούν τις υλικές αιτίες της διαπλοκής πληροφορικής και βιολογίας, χρησιμοποιώντας το μαρξιστικό ερμηνευτικό σχήμα παραγωγικών δυνάμεων-παραγωγικών σχέσεων. Παναγιώτης Κάτσαρης και Γιώργος Κάργας παρουσιάζουν με συνοπτικό και μεστό τρόπο τη γενεαλογία της βιοτεχνολογίας και των γενετικά τροποποιημένων σπόρων και τροφίμων ως συνέπεια του καπιταλιστικού ανταγωνισμού. Το άρθρο του Βασίλη Λιόση μπορεί να διαβαστεί ως μια απόπειρα χαρτογράφησης των μετασχηματισμών που επιφέρουν οι ραγδαίες αλλαγές στις επιστήμες και στις πρακτικές εφαρμογές τους στην κίνηση της καπιταλιστικής οικονομίας και στην επίδραση των νέων τεχνολογιών στην ταξική πάλη.

Πλούσια αρθρογραφία και εκτός του αφιερώματος

Στο 6^ο τεύχος, στις **κοινωνικές επιστήμες**, δημοσιεύεται η μελέτη της Γιώτας Καραγιάννη για το ζήτημα της αναπηρίας μέσα από τη μαρξιστική θεώρηση και το άρθρο του Γουέιν Άου για το θεωρητικό έργο του Λεβ Βιγκότσκι σχετικά με τις παράλληλες δομές της ατομικής και κοινωνικής ανάπτυξης υπό το πρίσμα των αναλύσεων του Λένιν. Στον τομέα **τέχνης-πολιτισμού** δημοσιεύονται το ποίημα του Γιώργου Ζιόβα *Χαιρετισμός στον Φερνάντο Πεσσόα*, άρθρο του Αντώνη Κασίτα για το έργο της Σοφίας Κολοτούρου, που βραβεύτηκε με το κρατικό βραβείο ποίησης τον 2016. Οι Σπύρος Ποταμιάς και Ηρώ Μανδηλαρά γράφουν για τον κεντρικό ρόλο του Αλεξάντρ Μπογκντάνοφ, εισηγητή της έννοιας της προλεταριακής κουλτούρας.

Στη **βιβλιοκριτική** γράφουν: Η Σοφία Καραβιώτη για το έργο του Renato Curcio, *Η Εικονική Αυτοκρατορία: Η αποικιοποίηση του φαντασιακού και ο κοινωνικός έλεγχος* — αλλοτρίωση και κοινωνικός έλεγχος στον καπιταλισμό του 21^{ου} αιώνα. Ο Παναγιώτης Μαυροειδής για το έργο του Ρασμίγκ Κεσεγιάν, *Αριστερό ημισφαίριο: Μια χαρτογραφία της νέας κριτικής σκέψης* — αναζήτηση διαφορετικών θεωρητικών απαντήσεων για το επαναστατικό υποκείμενο. Ο Μπάμπης Συριόπουλος για το βιβλίο του Γιώργου Μαργαρίτη: *Η Ρωσική Επανάσταση* — η κορυφαία και εμβληματική μάχη ενός πολέμου που συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Στην **πολιτική οικονομία** δημοσιεύεται η μελέτη του Σταύρου Μαυρουδέα, *Έξοδος από την ελληνική κρίση ή στο ίδιο έργο θεατές; Στις παρεμβάσεις* γράφουν οι Φλόγια Άνθιας και Νίρα Γιουβάλ Ντέιβις για το θέμα: *Πλαισιώνοντας τον φεμινισμό: Διαιρέσεις φύλου, εθνότητας και τάξης*. Στην **ιστορία** δημοσιεύεται η μελέτη του Κώστα Παλούκη: *Να επαναπολιτικοποιήσουμε την επανάσταση του 1821: Οι σύγχρονες αναπαραστάσεις για τον Ιωάννη Καποδίστρια και μια ανατομία της διακυβέρνησής του*.

Τέλος, στο τεύχος περιλαμβάνονται και **σχόλια** ποικίλης θεματικής: Αστικές προσεγγίσεις για την Οκτωβριανή Επανάσταση, Γεωστρατηγικές αναταράξεις και πολεμικοί κίνδυνοι, Ανισότητες στον σύγχρονο καπιταλισμό, Φυσικές καταστροφές και καπιταλιστική βαρβαρότητα, Ο Λέων Τολστόι και η δύναμη του σκότους.

Δημήτρης Γρηγορόπουλος, μέλος της Συντακτικής Επιτροπής των Τετραδίων Μαρξισμού, εφημερίδα ΠΡΙΝ 18/3/2018

[Tweet](#)
